

Passeig de Ramon Vall (jaciment)

Navàs

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Passeig Ramon Vall. Navàs
Alçada: 372

Coordenades:

Latitud: 41.9021
Longitud: 1.87739
UTM Est (X): 406885
UTM Nord (Y): 4639516

Classificació

Número de fitxa 08141 - 435
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Neolític
Segle XXXV-XXV aC
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Les restes físiques de les tombes es troben al subsòl del Passeig i no són visibles
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 02.BARP. Nivell 6. AEA
Data aprovació: dc., 20/02/2019 - 12:00
Número inventari CCAA 1547
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús

Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Navàs
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dv., 10/09/2021 - 13:05

Descripció

Conjunt de diverses tombes corresponents al període neolític, dins el grup anomenat “solsonià”, que van aparèixer en el subsòl del Passeig de Ramon Vall (al seu tram nord) i que són fruit de troballes fortuïtes en diferents moments, entre els anys 1937 i 1987. Algunes de les restes van ser estudiades i recobertes posteriorment amb la pavimentació del Passeig. Fa uns anys a la zona s’hi va instal·lar un plafó informatiu i, sobre el paviment, es va senyalitzar la situació de dues de les tombes: davant del plafó (tomba II) i a un costat del plafó (tomba IV).

Concretament, al Passeig s’hi van desenterrar quatre tombes. Es considera, però, que l’àmbit del jaciment es pot estendre fins a la masia de can Vall, ja que en aquesta zona hi van aparèixer també algunes sepultures, però no estan ben documentades. El nucli del jaciment, doncs, estaria situat a la terrassa del riu Llobregat, una plana que avui és ocupada per l’eixample del poble. Les tombes corresponen al tipus de caixa soterrada o cista, dins el grup de megàlits neolítics solsonians, i cronològicament pertanyen al Neolític Mitjà, entre el 3500 i el 2500 aC.

El sepulcre II fou descobert el 1947. Mesurava 0,62 de llargada per 0,93 d’amplada i 0,92 de fondària. Contenia un esquelet sencer d’un home adult d’entre 18 i 20 anys i, com a aixovar, una gerra de forma ovoide amb dues nanses de cinta i dues llengüetes. El sepulcre III fou descobert el 1960 molt a prop de l’anterior. A l’interior contenia un esquelet sencer i com a aixovar un atuell de ceràmica de forma semi-cilíndrica amb quatre nanses de llengüeta. El sepulcre IV fou descobert el 1987 i només se’n van trobar les lloses dels dos costats llargs. Tindria una llargada de 1,33 m per 0,71 d’amplada i 0,73 de fondària. D’altra banda, en la sepultura I (localitzada el 1937) s’hi hauria recuperat un crani.

Les restes arqueològiques que es van extreure es troben actualment al Museu Comarcal de Berga.

Observacions:

En obres fetes al Passeig l’any 1937 va aparèixer una primera tomba, de la qual, però, no se’n tenen imatges ni dades gaire concretes. El 15 de gener de 1947 se’n va trobar una altra. El 1960 es feren novament obres i en va aparèixer una més. En aquest moment Alberto del Castillo les va estudiar i publicar. Posteriorment, sembla que n’han aparegut algunes més en l’àrea que va cap a can Vall, però no han estat ben documentades. El 1987 aprofitant una nova remodelació del Passeig, Josep M. Badia va poder re-excavar algunes tombes i les va mesurar, i també es va descobrir la tomba número IV.

Bibliografia

BADIA MASGRAU, Josep M. (1984). “Dades arqueològiques i històriques entorn de Navàs”. Actes de la XXVI Assemblea Intercomarcal d’Estudiosos (Manresa, 1981), 1er vol. *Miscel·lània d’Estudis Bagencs*, núm. 3. Manresa, p. 115.

BADIA MASGRAU, Josep M. (1988). “Navàs”, Història del Bages, vol II, Ed. Parcir, Manresa, p. 158.

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages). Ajuntament de Navàs. Fitxa 02.BARP

CASTILLO, A (1962). "La necrópolis de cistas no megalíticas de Navás". *VII congreso Nacional de Arqueologia (Barcelona, 1960)*. Zaragoza.

CURA, Miquel (1980). "Guia arqueològica del Bages". *El Bages*. Aproximació al medi natural i humà de la comarca. Centre Excursionista de la Comarca de Bages, Granollers, Manresa.

CURA, M; VILARDELL, R (1982). "El fenomen megalític a les comarques centrals de Catalunya". *XI Symposium de Prehistòria i Arqueologia peninsular*. Ausa, vol. X, Vic.

DAURA, A; GALOBART, J (1982). "L'arqueologia al Bages", 1r volum. Les Fonts. Quaderns de Recerca i Divulgació, núm. 5. Col·legi Doctors i Llicenciats. Manresa, p. 32, 52, 55.

DAURA, A., GALOBART, J., PIÑERO, J. (1995) *L'arqueologia al Bages*. Col·lecció monografies, núm. 15. Centre d'Estudis del Bages. Manresa, p. 46-47.

MUÑOZ, A (1965). *La cultura neolítica catalana de los sepulcros de fosa*. Barcelona

SADURNÍ (1987). "Redescobreixen dues tombes neolítiques al passeig de Navàs", *Regió 7* (24-11-87), Manresa.

LES TOMBES NEOLÍTiques DEL PASSEIG

Les aigües s'acaben i l'home s'acaba. El neolític és l'època de la pedra treballada i de la vida sedentària. És l'època de les primeres civilitzacions i de les primeres ciutats. És l'època de les primeres religions i de les primeres ideologies. És l'època de les primeres arts i de les primeres literatures. És l'època de les primeres ciències i de les primeres tècniques. És l'època de les primeres filosofies i de les primeres religions. És l'època de les primeres ideologies i de les primeres arts. És l'època de les primeres ciències i de les primeres tècniques. És l'època de les primeres filosofies i de les primeres religions.

Actualment les tombes neolítiques del Passeg són propietat del Museu Comarcal de Berga. Els seus propietaris són els propietaris dels terrenys on s'han trobat. Els propietaris dels terrenys on s'han trobat són els propietaris dels terrenys on s'han trobat. Els propietaris dels terrenys on s'han trobat són els propietaris dels terrenys on s'han trobat.

QUI EREN AQUESTS POBLADORS?

En una comunitat familiar o nuclear formada pels individus i els seus descendents. Els individus i els seus descendents són els individus i els seus descendents. Els individus i els seus descendents són els individus i els seus descendents.

Sepulcre II

Descobriments del sepulchre II el 1947, amb molts objectes trobats.

Descobriments

El 10 de gener de 1947

Forma

Cassa rectangular formada per grans lloses de pedra verticals, dues als costats llargs i una als costats curts i la coberta una gran llosa.

Mides

1,62 m de llargada x 0,53 m d'amplada al centre, 0,52 m de fondària.

Contingut

Un esquelet sencer d'un individu masculí adult d'entre 18 o 20 anys.

Una gerra de ceràmica de forma ovoidal, la prop de la vora dretes nassos de cerita i dues de llargada. Mesura: 40 cm d'alçada i 20 cm de diàmetre a la vora.

Detall del sepulchre descobert el 1947, amb molts objectes trobats.

Detall de la gerra de ceràmica trobada al sepulchre II el 1947, amb molts objectes trobats.

Detall de la gerra de ceràmica trobada al sepulchre II el 1947, amb molts objectes trobats.

Sepulcre III

Descobriments

El 1960, en una zona molt propera al sepulchre I.

Forma

Similar al sepulchre I. S'hi'n descobrí molts més troballes.

Contingut

Un individu, sencer però desmuntat en una de les parts, la forma ovoidal, una de les parts nassos de cerita, una de les parts nassos de cerita, una de les parts nassos de cerita, una de les parts nassos de cerita.

Detall de la gerra de ceràmica trobada al sepulchre III el 1960, amb molts objectes trobats.

Sepulcre IV

Descobriments

El 1960, en un indret de la parcel·la on s'acabava el Passeg.

Forma

Normal, es van trobar conservades les lloses dels dos costats llargs.

Mides

1,33 m de llargada x 0,71 m d'amplada al centre, 0,78 m de fondària.

Contingut

No s'hi trobà res.

Descobriments del sepulchre IV el 1960, amb molts objectes trobats.